

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії ВНМУ
ім. М.І. Пирогова, в.о. ректора

Юрій ШЕВЧУК

26 лютого 2024 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Третій (освітньо-науковий) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 228 Педіатрія
(код та найменування спеціальності)

Вінниця 2024

Назва наукового напрямку	<i>стор.</i>
ПЕДІАТРІЯ	3
ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ	11
ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ	17
Додаток 1. Критерії оцінювання	24

«ПЕДІАТРІЯ»

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів дихання у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика синдрому кашлю у дітей.
2. Диференційна діагностика синдрому задишки. Пневмонії у дітей. Ускладнення пневмонії. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності у дітей.
3. Диференційна діагностика респіраторних та шкірних алергозів у дітей.
4. Диференційна діагностика бронхообструктивного синдрому у дітей.
5. Диференційна діагностика бронхо-легеневої дисплазії у дітей.
6. Диференційна діагностика синдрому ціанозу та хронічного кашлю. Хронічні бронхолегеневі захворювання у дітей.
7. Диференційна діагностика спадкових та природжених захворювань бронхолегеневої системи у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровообігу у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика кардіомегалії у дітей. Запальні захворювання серця. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності.
1. Диференційна діагностика серцевих шумів. Вроджені та набуті вади серця, кардіоміопатії, аномалії розвитку хордально-клапанного апарату у дітей. Синдром недостатності кровообігу.
2. Диференційна діагностика порушень серцевого ритму та провідності у дітей. Невідкладна допомога при пароксизмальних порушеннях ритму та Морган'ї-Адамс-Стокс-синдромі.
3. Диференційна діагностика лихоманки неясного генезу, неінфекційного висипу. Системні захворювання сполучної тканини у дітей.
4. Диференційна діагностика системних васкулітів у дітей.
5. Диференційна діагностика суглобового синдрому у дітей. Ювенільний ревматоїдний артрит, реактивні артрити. Синдром гіпермобільності суглобів.
6. Диференційна діагностика синдрому артеріальної гіпертензії.
7. Диференційна діагностика синдрому болю у ділянці серця та артеріальної гіпотензії. Вегето-судинні дисфункції у дітей і підлітків.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів травлення у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика синдрому абдомінального болю та диспепсичного синдрому. Функціональні та органічні захворювання стравоходу, шлунку та дванадцятипалої кишки у дітей.

2. Диференційна діагностика синдрому зригувань та циклічного блювання. Функціональні гастроінтестинальні розлади у дітей раннього віку.
3. Диференційна діагностика гепатолієнального та синдрому портальної гіпертензії. Захворювання гепатобіліарної системи у дітей. Невідкладна допомога при гострій печінковій недостатності.
4. Диференціальна діагностика синдрому мальабсорбції, захворювань підшлункової залози у дітей.
5. Диференційна діагностика синдрому хронічного закрепку. Функціональні та органічні захворювання кишківника у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів сечової системи у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика синдрому дизурії. Інфекційно-запальні захворювання сечової системи у дітей.
2. Диференційна діагностика сечового синдрому. Інтерстиційний нефрит. Тубулопатії.
3. Диференційна діагностика набрякового та нефротичного синдрому. Гломерулонефрити у дітей. Спадковий нефрит.
4. Гостре пошкодження нирок (гостра ниркова недостатність) у дітей. Гемолітико-уремічний синдром. Хронічна ниркова недостатність у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань органів ендокринної системи та обміну речовин у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика синдрому гіперглікемії. Цукровий діабет у дітей.
2. Диференційна діагностика гострих та хронічних ускладнень цукрового діабету у дітей. Синдром гіпоглікемії.
3. Диференційна діагностика синдрому зобу, гіпо- та гіпертиреозу.
4. Диференційна діагностика захворювань надниркових залоз.
5. Диференційна діагностика захворювань гіпоталамо-гіпофізарної системи у дітей.
6. Диференційна діагностика порушень росту у дітей.
7. Диференційна діагностика синдрому передчасної статевої зрілості. Порушення статевого розвитку у дітей.
8. Диференційна діагностика ожиріння у дітей. Метаболічний синдром.
9. Білково-енергетична та вітамінна недостатності у дітей.
10. Синдром гіпо- та гіперпаратиреозу у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань системи кровотворення у дітей. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика анемії у дитячому віці. Гемолітична криза.
2. Диференційна діагностика геморагічного синдрому у дітей. Вазопатії. Тромбоцитопенії. Тромбоцитопатії.
3. Диференційна діагностика геморагічного синдрому у дітей. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання. Коагулопатії.
4. Диференційна діагностика лейкозів у дітей.
5. Диференційна діагностика лімфопроліферативного синдрому у дітей.

Диференційна діагностика найбільш поширених захворювань дітей неонатального віку. Невідкладна допомога при основних невідкладних станах.

1. Диференційна діагностика перинатальних гіпоксичних уражень нервової системи у новонароджених дітей.
2. Диференційна діагностика перинатальних травматичних ушкоджень нервової системи у новонароджених дітей.
3. Диференційна діагностика геморагічного синдрому у новонароджених дітей.
4. Диференційна діагностика синдрому дихальних розладів у новонароджених.
5. Диференційна діагностика жовтяниць новонароджених.
6. Диференційна діагностика гнійно-запальних захворювань шкіри та підшкірної клітковини у новонароджених. Омфаліт новонароджених. Сепсис новонароджених.
7. Диференційна діагностика внутрішньоутробних інфекцій у новонароджених.
8. Недоношені діти та діти, які народжені з малою масою тіла.

Організація амбулаторно-консультативної допомоги дітям та підліткам.

1. Медичне спостереження дітей перших трьох років життя лікарем первинної ланки.
2. Інтегроване ведення хвороб дитячого віку.
3. Основні поняття та інструменти лікаря педіатра: Програма медичних гарантій, програма "Доступні ліки", пакети медичних послуг, ІСРС, МКФ, МКФ-ДП).
4. Політика, цілі, задачі, принципи роботи, цільові групи центрів (клінік), дружніх до молоді (КДМ).
5. Національний календар щеплень: обов'язкові та рекомендовані щеплення.
6. Правові та етичні аспекти ведення підлітків.
7. Нормальний біологічно-психосоціальний розвиток дівчат і хлопців у пубертаті.
8. Когнітивний розвиток підлітків.

9. Гендерна та статевая ідентичність
10. Синдром раптової смерті у дітей і раптова серцева смерть.
11. Синдром жорстокого поводження з дитиною.
12. Організація невідкладної допомоги дітям в амбулаторних умовах.

Перелік навчально - методичної літератури:

Базова

1. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal V. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS
2. Бережний В.В Педіатрія: національний підручник / За ред. професора В.В.Бережного.- К.2013. – Т.1.- 1040 с.
3. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.1:Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія.- 155с.
4. Педіатрія: навч. посібник: у 2-х т. /М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О.Зелінський, Н.Ю.Горностаєва [та ін.]; за ред.М.Л.Аряєва, Н.В.Котової.- Одеса:ОНМедУ, 2014.- Т.2: Захворювання дітей раннього віку. Пульмонологія. Алергологія. Кардіологія. Гастроентерологія. Нефрологія. ВІЛ-інфекція. Первинна медико-санітарна допомога.- 312с.
5. Педіатрія: підручник / О.Катілов, А. Варзарь, А. Валиулiс, Д. Дмитрієв; за ред. Катілова О., Варзаря А., Валиулiса А., Дмитрієва Д. – Вінниця: Нова книга, в 3 Томах, 2023.

Допоміжна

1. Agus MS, Wypij D, Hirshberg EL, et al. Tight Glycemic Control in Critically Ill Children. № Engl J Med 2017; 376:729.
2. Algorithm for the Assessment, Prevention, and Management of Childhood Obesity in Patients 2 Years and Older Adapted from the Expert Committee Recommendations American Academy of Pediatrics, Institute for Healthy Childhood Weight. 2017
3. Ayers P., Boullata J., Holcombe B., Kraft M. D., Marshall №. Parenteral Nutrition Safety Consensus Recommendations. JPEN J Parenter Enteral Nutr. 2013.
4. Broekaert IJ, Falconer J, Bronsky J, et al. The Use of Jejunal Tube Feeding in Children: A Position Paper by the Gastroenterology and Nutrition Committees of the European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition 2019. J Pediatr Gastroenterol Nutr 2019; 69:239.
5. Childhood Functional Gastrointestinal Disorders: Child / Adolescent. Gastroenterology 2016;150:1456-1468.
6. Chogle A, Velasco-Benitez CA, Koppen IJ, et al. Population-Based Study on the Epidemiology of Functional Gastrointestinal Disorders in Young Children. J Pediatr. 2016 Dec; 179:139-143.e1. doi:10.1016/j.jpeds.2016.08.095. PubMed PMID: 27726867.
7. Diagnosis and management of iron deficiency in children with or without anemia: consensus recommendations of the SPOG Pediatric Hematology Working Group:

Veneranda Mattiello, Markus Schmutz, [...] on behalf of the SPOG Pediatric Hematology Working Group, *European Journal of Pediatrics* volume 179, pages 527-545 (2020)

8. DIETARY REFERENCE INTAKES FOR ENERGY, Institute of Medicine, 2005. Food and Nutrition Board, Institute of Medicine. Dietary reference intakes for energy, carbohydrate, fiber, fat, fatty acids, cholesterol, protein, and amino acids (macronutrients), 2005, chapter 5. Available at: <http://fnic.nal.usda.gov/dietary-guidance/dri-reports/energy-carbohydrate-fiber-fat-fatty-acids-cholesterol-protein-and-amino#overlay-context=dietary-guidance/dietary-reference-intakes/dri-reports> (Accessed on January 30, 2013).

9. Drossman D. A. Functional gastrointestinal disorders: history, pathophysiology, clinical features, and Rome IV // *Gastroenterol.* - 2016. - Vol. 150, № 6. - P. 1262 - 1279.

10. Duggan CP, Jaksic T. Pediatric Intestinal Failure. *№ Engl J Med* 2017; 377:666.

11. EASL Clinical Practice Guidelines on the prevention, diagnosis and treatment of gallstones / European Association for the Study of the Liver (EASL) // *J. Hepatol.* - 2016. - Vol. 65, № 1. - P. 146 - 181. - doi:10.1016/j.jhep.2016.03.005.

12. ESPGHAN and NASPGHAN Report on the Assessment of Exocrine Pancreatic Function and Pancreatitis in Children / Christopher J. Taylor, yKathy Chen, zKaroly Horvath [et al.] *J. Pediatr. Gastroenterol. Nutr.* 2015; 61:144-153.

13. ESPGHAN Coeliac Disease 2019 guideline

14. European Society for the Study of Coeliac Disease (ESsCD) guideline for coeliac disease and other gluten-related disorders. Abdulbaqi Al-Toma, Umberto Volta, Renata Auricchio. *Practice Guideline. United European Gastroenterol J.* 2019 Jun; 7(5) 583-613.

15. Fawaz R, Baumann U, Ekong U, et al. Guideline for the evaluation of cholestatic jaundice in infants: joint recommendations of the North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition and the European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition. *J Pediatr Gastroenterol Nutr.* 2017 Jan; 64(1(suppl))154-68.

16. Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), World Health Organization (WHO) and United Nations University (UNU): Human Energy Requirements. Chapter 3: Energy requirements of infants from birth to 12 months. Available at: www.fao.org/docrep/007/y5686e/y5686e05.htm (Accessed on March 20, 2018).

17. Functional Gastrointestinal Disorders: History, Pathophysiology, Clinical Features, and Rome-IV. *Gastroenterology* 2016; 150 (6): 1262-1279.

18. Gonzalez Ayerbe JJ, Hauser B, Salvatore S, Vandenplas Y. Diagnosis and Management of Gastroesophageal Reflux Disease in Infants and Children: from Guidelines to Clinical Practice. *Pediatr Gastroenterol Hepatol Nutr.* 2019 Mar; 22(2): 107 - 121.

19. Guarino A., Ashkenazi S., Gendrel D., Vecchio A. L., Shamir R., Szajewska H. European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition/European Society for Paediatric Infectious Diseases Evidence-based Guidelines for the Management of Acute Gastroenteritis in Children in Europe: Update 2014. *J Pediatr Gastroenterol Nutr.* 2014; 59(1(suppl)) 132-52.

20. Huysentruyt K, De Schepper J, Bontems P, et al. Proposal for An Algorithm for Screening for Under-Nutrition in Hospitalized Children. *J Pediatr Gastroenterol Nutr* 2016.
21. Joint ESPGHAN/NASPGHAN Guidelines for the Management of *Helicobacter pylori* in Children and Adolescents (Update 2016). *JPGN*. Volume 64, Number 6, June 2017.
22. Management of *Helicobacter pylori* infection - the Maastricht V/Florence Consensus Report, 2015 (Gut Online First, published on October 5, 2016)
23. Mehta NM, Skillman HE, Irving SY, et al. Guidelines for the Provision and Assessment of Nutrition Support Therapy in the Pediatric Critically Ill Patient: Society of Critical Care Medicine and American Society for Parenteral and Enteral Nutrition. *Pediatr Crit Care Med* 2017; 18:675.
24. NICE pathways: Fluid and nutritional management in children with diarrhoea and vomiting. NICE, 2017.
25. Paediatric Gastroesophageal Reflux. Clinical Practice Guidelines: Joint Recommendations of the North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition and the European Society for Paediatric Gastroenterology. 2018 Mar; 66(3): 516 - 554.
26. Park's pediatric cardiology for practitioners, seventh edition. Myung K. Park, Mehrdad Salamat / Copyright 2021 by Elsevier, Inc.
27. Pathways to Managing Atopic Dermatitis: Consensus From the Experts. *J Clin Aesthet Dermatol*. 2013 Jul; 6 (7 Suppl (sad) S2-S18. PMID: 24171071 Mark G. Lebwohl, MD, James Q. Del Rosso, DO, William Abramovits, MD, Brian Berman, MD, David E. Cohen, MD, Emma Guttman-Yassky, MD, Anthony J. Mancini, MD, and Lawrence A. Schachner, MD
28. Queensland Clinical Guidelines. Maternity and neonatal clinical guideline: neonatal jaundice. April 2018.
29. Rosen R, Vandenplas Y, Singendonk M, Cabana M, DiLorenzo C, Gottrand F, Gupta S, Langendam M, Staiano A, Thapar N, Tipnis N, Tabbers M. Pediatric Gastroesophageal Reflux Clinical Practice Guidelines: Joint Recommendations of the North American Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition and the European Society for Pediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition. *J Pediatr Gastroenterol Nutr*. 2018 Mar; 66 (3 (sad) 516-554. doi: 10.1097/MPG.0000000000001889. PMID: 29470322; PMID:PMC5958910.
30. van Herk W, el Helou S, Janota J, Hagmann C, Klingenberg C, Staub E, et al. Variation in Current Management of Term and Late-preterm Neonates at Risk for Early-onset Sepsis: An International Survey and Review of Guidelines. *Pediatr Infect Dis J*. 2016 May; 35(5):494-500.
31. WHO (2016) Guideline: daily iron supplementation in infants and children. In: Committee GR (ed) World Health Organization (WHO). Switzerland, Geneva
32. World Health Organization. WHO Media centre, Diarrhoeal disease, Fact sheet, Updated May 2017.
33. Всесвітня організація охорони здоров'я, 2018. Комісія з ліквідації дитячого ожиріння. Факти та дані про дитяче ожиріння. Доступ <http://www.who.int/end-childhood-obesity/facts/ru/> от 26.02.2018

34. Всесвітня організація охорони здоров'я. Харчування дітей грудного та раннього віку, 2018. Доступ <http://www.who.int/ru/news-room/fact-speets/detail/infant-and-vounri-child-feedinri>

35. Дитяча імунологія: підручник / Л. І. Чернишова, А. П. Волоха, Л. В. Костюченко та ін.; за ред. проф. Л. І. Чернишової, А. П. Волохи. - К.: ВСВ "Медицина", 2013. - 720 с.

36. Електронний ресурс Національної служби здоров'я України: www.nszu.gov.ua

37. Імунопрофілактика інфекційних хвороб. 3-тє видання. Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха, - 2019, 320 стор.

38. Настанови ВООЗ щодо фармакологічного лікування стійкого болю в дітей із медичними захворюваннями / за заг. ред. Л. Андріішин, О. Брацюнь; пер. з англ. С. Дьоми. - К.: ТОВ "Видавничий дім "Калита", 2014. - 168 с. Доступ за посиланням: <http://uacph.org/gallery/docs-who-order.pdf>.

39. Настанови ВООЗ щодо фармакологічного лікування стійкого болю в дітей із медичними захворюваннями/ за Л. Андріішин, Брацюнь О. П; пер. з англ. С. Дьоми. - К.: ТОВ "Видавничий дім" Калита - 2016 - 168 с.

40. Неонатологія: національний підручник: у 2 т. / За ред. професора Шунько Є. Є. - К., 2014, - Т. 1. - 960 с., 2015, - Т. 2. - 640 с.

41. Особливості становлення постнатальної гемодинамики у новонароджених дітей. Критичні вроджені вади серця: клінічні прояви, рання діагностика та сучасна тактика медичної допомоги. Навчальний посібник під редакцією професора Пясецької Н. М., професора Шунько Є. Є., професора Руденко Н. М., К. - 2017.-?

42. Ріга О. О., Пеньков А. Ю., Коновалова Н. М. Принципи надання паліативної допомоги дітям. Посібник для тренерів з дитячої паліативної допомоги. - Харків:2017. - 97 с. Доступ за посиланням: <http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/17740/1/2.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>

Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>

British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>

Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>

Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>

Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>

The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>

European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>

European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>

European Society for Paediatric Endocrinology: <https://www.eurospe.org/>

The European Society For Paediatric Infectious Diseases: <https://www.espid.org/>

American Heart Association: <https://www.heart.org/>

European Resuscitation Council: <https://www.erc.edu/>
 European Academy of Allergy & Clinical Immunology: <https://www.eaaci.org/>
 The European Respiratory Society: <https://www.ersnet.org/>
 Society for Endocrinology: <https://www.endocrinology.org/>
 International Society of Endocrinology: <https://www.isendo.org/>
The European Hematology Association: <https://ehaweb.org/>
 American Society of Hematology <https://www.hematology.org/>
European Society for Blood and Marrow Transplantation: <https://www.ebmt.org/>
 The American Society of Pediatric Hematology/Oncology: <http://aspho.org/>
 European Renal Association - European Dialysis and Transplant Association:
<https://www.era-edta.org/en/>
 International Society of Nephrology: <https://www.theisn.org/>
 American Society of Nephrology: <https://www.asn-online.org/>
 European Society of Cardiology: <https://www.escardio.org/>
 American College of Cardiology:
<https://www.acc.org/#sort=%40commonsorthdate%20descending>
 The European Society for Paediatric Gastroenterology Hepatology and Nutrition (ESPGHAN): <https://www.espghan.org/>
 International Society for Pediatric and Adolescent Diabetes (ISPAD):
<https://www.ispad.org/page/ELearningPortal>

British Committee for Standards in Haematology (2012a) Guideline on the Administration of Blood Components. Addendum: Avoidance of Transfusion Associated Circulatory Overload (TACO) and Problems Associated with Over-transfusion
 British Committee for Standards in Haematology (2014a) Guideline for the use of anti-D immunoglobulin for the prevention of haemolytic disease of the fetus and newborn. *Transfusion Medicine*, **24**, 8–20.
 British Committee for Standards in Haematology (2015) A practical guideline for the haematological management of major haemorrhage. *British Journal of Haematology*, **170**, 788–803.
 British Committee for Standards in Haematology. (2016b) Guidelines on red cell transfusion in sickle cell disease. Part I: principles and laboratory aspects. *British Journal of Haematology*,
 British Committee for Standards in Haematology. (2016c) Guidelines on red cell transfusion in sickle cell disease. Part II: indications for transfusion. *British Journal of Haematology*,
 Державний формуляр лікарських засобів. ДП «Державний експертний центр МОЗ України». - Випуск сьомий. – К. 2015 <http://www.apteka.ua/article/322672>
 Міжнародна класифікація хвороб і причин смерті, 10-й перегляд (МКХ-10) <http://mkb-10.com>
 Календар профілактичних щеплень в Україні.- Наказ МОЗ України №595 від 16 вересня 2011 року (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 11 серпня 2014 року №551) www.nmu.edu.ua/kaf/34.php; <https://www.moz.gov.ua/ua>.

«ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ»

1. Прийомне відділення. Призначення. Його функції, структура. Обов'язки молодшого та середнього медперсоналу. Основні положення санітарно-гігієнічного режиму в приймальному відділенні.
2. Правила прийому дітей в хірургічний стаціонар. Деонтологічні аспекти роботи в приймальному відділенні.
3. Хірургічне відділення поліклініки. Структура відділення. Оснащення його приміщень. Штати. Санітарно-профілактична робота.
4. Особливості організації амбулаторно-поліклінічної хірургії.
5. Диспансеризація. Принципи реабілітації хірургічних, ортопедичних, урологічних та травматологічних хворих на поліклінічному рівні.
6. Дитячий травматизм. Його структура. Особливості дитячого травматизму у Вінницькій області. Профілактика побутового, вуличного, шкільного, спортивного травматизму. Роль міжвідомчих комісій в профілактиці травматизму. Їх завдання та функції.
7. Переливання крові та кровозамінників. Інфузійна терапія. Покази та протипокази. Ускладнення при переливанні крові. Боротьба із гемотрансфузійним шоком.
8. Інфузійно-трансфузійна терапія при гіповолемії.
9. Інфузійно-трансфузійна терапія в перед- та післяопераційному періоді.
10. Пупочна грижа. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
11. Грижі білої лінії живота. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
12. Виразкова хвороба шлунку і 12-палої кишки. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
13. Інвагінація кишківника. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
14. Обтураційна кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
15. Странгуляційна кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
16. Динамічна кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
17. Кистозні утворення черевної порожнини. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження,

діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

18. Поліпи шлунково-кишкового тракту. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

19. Гостре розширення шлунку. Заворот, перегин шлунку. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

20. Операції на шлунку та 12-палій кишці.

21. Кишкові норичі. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

22. Мезаденіт. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

23. Хронічні захворювання печінки: паразитарні та непаразитарні кісти, абсцеси. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

24. Кісти холедоха. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

25. Реконструктивні та відновлювальні операції на жовчних шляхах. 26. Стегнові грижі. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна

симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

27. Закриті пошкодження органів черевної порожнини та позаочеревинного простору. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

28. Покази та протипокази до використання лапароскопічної хірургії.

29. Лапароскопічна хірургія при плановій хірургічній патології у дітей.

30. Лапароскопічна хірургія при ургентній хірургічній патології у дітей. 31. Покази до резекції кишечника.

32. Декомпресія кишкового тракту. Ускладнення післяопераційного періоду.

33. Профілактика спайкової кишкової непрохідності.

34. Пошкодження селезінки. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

35. Хвороба Крона. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

36. Особливості обстеження новонароджених та дітей старшої вікової групи на наявність ортопедичної патології.
37. Особливості переломів кісток у дітей. Переломи ділянки ліктьового суглобу. Контрактура Фолькмана. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
38. Вроджений вивих стегна, кривошия, клишоногість. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
39. Рани (класифікація, діагностика, первинна хірургічна обробка). Ускладнення ран.
40. Класифікація опіків. Визначення глибини та площі опіку. Опікова хвороба, її стадії. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
41. Опіковий шок Опікова септикотоксемія. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
42. Відмороження та електротравма. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація. Перша невідкладна допомога при відмороженні та електротравмі.
43. Збудники гнійної хірургічної інфекції і умови її розвитку. Біологічні і клінічні аспекти гнійних ран. Госпітальна інфекція та методи її профілактики. Принципи та методи лікування гнійних ран і гнійних захворювань.
44. Гнійні захворювання шкіри і підшкірної клітковини (фурункул, карбункул, гідраденіт, абсцес, флегмона, бешіха, еризипілоїд). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
45. Хронічний остеомієліт. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
46. Гнійні захворювання суглобів та слизових сумок (артрит, бурсит). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.
47. Гнійні захворювання клітковинних просторів (флегмона шиї, аксілярна флегмона, субпекторальна флегмона, глибокі субфасціальні, міжм'язові флегмони кінцівок, флегмона заочеревинної клітковини). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

48. Гнійні захворювання кінцівок, кісти та стопи (панарицій, флегмона, гангрена). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

49. Неклостридіальна анаеробна інфекція. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

50. Специфічна анаеробна інфекція (правець, газова гангрена, сказ). Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

51. Загальна гнійна хірургічна інфекція – сепсис. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

52. Проблеми ВІЛ-інфекції в хірургії.

53. Гнійно-запальні захворювання м'яких тканин у дітей. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

54. Хірургічні захворювання органів черевної порожнини, прямої кишки. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

55. Хірургічні захворювання сечостатевої системи. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

56. Вроджена м'язова кривошия, дисплазія кульшових суглобів, вроджений вивих стегна, вроджена клишоногість. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація.

Основна література

1. Бензар І.М. Політравма у дітей : навч.-метод.посіб. /І.М.Бензар, В.Є.Бліхар, Б.М.Боднар, за ред. А.Ф.Левицького. – Укрмедкнига. – Тернопіль. – 2014. -200 с.
2. Боднар О.Б. Хронічний колостаз у дітей (хірургічний погляд на проблему) // О. Б. Боднар, О.П. Джам, В.П. Притула [та ін.]. – Чернівці: БДМУ, 2016. – 199 с.
3. Переяслов А.А. Мальротация кишечника у детей: від ембріогенезу до наслідків/ Переяслов А.А. Рибальченко В.Ф., Лосев О.О. – К.: ПП «ІНПОЛ ЛТМ», 2019. -226с.
4. Погорілий В.В. Дитяча хірургія. Част.1/ під заг. ред. В.В. Погорілого, О.Г. Якименко, В.С. Коноплицького, В.А. Навроцького. – ПП “ТД Едельвейс і К”. – Вінниця. – 2016. – 352с.

5. Погорілий В.В. Дитяча хірургія: метод. реком., част.1 / В.В. Погорілий, Н.Г. Пшук, О.Г. Якименко, В.А. Навроцький. – ПП “ТД Едельвейс і К”. – Вінниця. -2016. -351с.
6. Порушення випорожнень у дітей: закрепи та енкопрез /В.Ф. Рибальченко, В.В. Бережний, В.С. Коноплицький та ін.; За ред. проф. В.Ф. Рибальченка, В.В. Бережного, В.С. Коноплицького, П.С. Русака. – К.: ПП «ІНПОЛ ЛТМ», ТОВ «Друкарня "Рута"», 2018. – 548 с.
7. Русак П.С. Вади розвитку черевної стінки у дітей / П.С. Русак, В.С. Коноплицький, О.Д. Фофанов. – Житомир: «Полісся», 2020. – 148 с.
8. Сілка Ю.В. Медична ембріологія з основами тератології/ Сілка Ю.В., Веропотвелян М.П., Данкович Н.О.- Вінниця: Нова Книга, 2019. – 208с.
9. Хронічний колостаз у дітей (хірургічний погляд на проблему) / О.Б. Боднар, О.П. Джам, В.П. Притула, Л.І. Ватаманеску, Г.Б. Боднар. – Чернівці: БДМУ, 2016. – 199 с.
10. Holschneider A.M. Anorectal malformations in children: embryology, diagnosis, surgical treatment, follow-up / A.M. Holschneider, J.M. Hutson. - Springer, New York. 2006. – 480 p.
11. Holschneider A.M. Hirschprung’s disease and allied disorders / A.M. Holschneider, P. Puri. - Springer, Berlin. 2008. – 414 p.
12. Hutson J.M., Spencer W. Beasley The Surgical Examination of Children, 2nd edition // Springer, Berlin, Heidelberg. 2013, 310 p.
13. Jeffrey J.F., Lanzkowsky L.Ph. Lanzkowsky’s manual of pediatric hematology and oncology, 6th ed., Elsevier. 2016, 788 p.
14. Jeffrey R.W. , Kay H. M. Pediatric Gastrointestinal and Liver Disease, 5th edition // Elsevier. 2015, 1216 p.
15. Mattei P. Fundamentals of Pediatric surgery / Springer, New York. 2011, 922 p.
16. Pena A. Surgical treatment of colorectal problems in children / A. Pena, A. Bischoff. - Springer, New York. 2015. – 497 p.

Додаткова література

1. Бензар І. Судинні аномалії у дітей / І. Бензар, А. Левицький, В. Бліхар. – Тернопіль : ТДМУ, 2017. – 360 с.
2. Васильчишина А.В. Перинатальна анатомія сідничної ділянки / А.В. Васильчишина, Т.В. Хмара, Я.М. Васильчишина. – Чернівці: Медуніверситет, 2017, - 220 с.
3. Гойда Н.Г., Добрянський Д.О., Знаменська Т.К. Уніфікований клінічний протокол "Початкова, реанімаційна і післяреанімаційна допомога новонародженим в Україні". Київ. 2014, 18 с.
4. Гойда Н.Г., Добрянський Д.О., Знаменська Т.К. Уніфікований клінічний протокол "Початкова, реанімаційна і післяреанімаційна допомога новонародженим в Україні". Київ. 2014, 18 с.
5. Дужий І.Д. Гострий грудний біль (диференціальна діагностика) / І.Д. Дужий. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 304 с.
6. Коноплицький В.С. Апендицит у дітей: вікові особливості клінічних проявів та епонімічна симптоматика / В.С. Коноплицький, В.В. Погорілий, О.Г. Якименко, О.О. Фомін. – Вінниця, ТОВ «ТВОРИ». – 2020. – 112 с.

7. Ксьонз І.В. Практичні навички з дитячої хірургії та реанімації / І.В. Ксьонз, Є.М. Гриценко, Д.А. Шкурупій. – Полтава, видавництво «Сімон», 2015. – 127 с.
8. Макаров А.В., Данилов О.А., Сокур П.П. Рибальченко В.Ф., Юрченко М.І. Хвороби стравоходу у дітей. – К.: КМАПО, 2003. – 358 с.
9. Некротизуючий ентероколіт у новонароджених / І.О. Македонський, Т.К. Знаменська, Т.К. Мавропуло, О.М. Горбатюк, О.В. Воробйова. – Житомир.: Видавець О.О. Євенюк, 2019. – 208 с.
10. Ніколаєва Н.Г. Педіатрична хірургія. Вибрані лекції / Н.Г. Ніколаєва. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 1999. – 188 с.
11. Рибальченко В.Ф. Порушення випорожнень у дітей: закрепи та енкопрез / В.Ф.Рибальченко, В.В.Бережний, П.С.Русак. – ПП «ІНПОЛ ЛТМ» Київ. – 2018. – 547 с.
12. Рибальченко В.Ф. Синдром закрепів у дітей / В.Ф. Рибальченко, В.В. Бережний, П.С. Русак [та ін.]. – К.:ТОВ «ВІТ-А-ПОЛ», 2015. – 234 с.
13. Слободян О.М. Клінічна анатомія прямої кишки та відхідника / О.М. Слободян, Г.Я. Костюк, В.Г. Дуденко [та ін.]. – Чернівці, 2015. – 180 с.
14. Ahmed H. Al-Salem an illustrated Guide to Pediatric Urology Springer, Switzerland. 2017, 702 p.
15. Carachi R., Agarwala S., Tim j. Bradnock Basic Techniques in Pediatric Surgery // Springer, 2013.
16. Danielson J. Anorectal Malformations. Long-term outcome and aspects of secondary treatment / J. Danielson. - Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis, - 2015. – 109 p.
17. Hoekman D.R. Studies on inflammatory bowel disease and functional gastrointestinal disorders in children and adults / D.R. Hoekman. – AMC-UvA, 2016. – 310 p.
18. Hoyte L. Biomechanics of the Female Pelvic Floor / L. Hoyte, M.S. Damaser. - Elsevier, 2016. – 550 p.
19. Nelson textbook of pediatrics, 20th ed. // Elsevier. 2016, 3388 p.
20. Parekh P.J. Colon Irrigation: Effective, Safe and Well-Tolerated Alternative to Traditional Therapy in the Management of Refractory Chronic Constipation / P.J. Parekh, D. Burlison, C. Lubin, D.A. Johnson // Journal of Clinical Gastroenterology and Hepatology. – 2018. – Vol. 2. – P. 1 – 5.
21. Pols H.A.P. Anorectal malformations / H.A.P. Pols. - Desiree van den Hondel, 2015. – 213 p.

Електронні ресурси

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK551664/>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK543808/?term=congenitals%20bowel>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK344065/?term=congenitals%20surgical%20children>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK373386/?term=congenital%20obstruction%20children>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430685/?term=hydronephrosis%20children>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430685/?term=congenitals%20bowel>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430685/>

«ДИТЯЧІ ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»

1. Особливості інфекційного процесу та імунітету у дітей. Профілактика дитячих інфекційних хвороб (специфічна і неспецифічна). Організація профілактичних щеплень дітям.
2. Дифтерія. Етіологія, епідеміологія. Патогенез різних клінічних форм. Дифтерія мигдаликів. Клінічні форми. Ускладнення. Дифтерійний ларинготрахеїт. Дифтерія носа, ока, статевих органів, шкіри. Діагностика. Лікування дифтерії. Протидифтерійна сироватка, умови її ефективною дії, методика введення. Профілактика дифтерії.
3. Скарлатина. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Класифікація скарлатини. Клінічна картина типових і атипичних форм. Ускладнення. Лікування. Профілактика.
4. Кір. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клініка типових та атипичних форм. Ускладнення. Основні принципи лікування. Профілактика кору.
5. Краснуха. Етіологія, патогенез. Клініка, діагностика. Вроджена краснуха. Лікування. Профілактика.
6. Коклюш. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Особливості коклюшу у дітей грудного віку. Ускладнення. Лабораторні методи діагностики. Етіотропна та патогенетична терапія хворих на коклюш. Профілактика.
7. Вітряна віспа. Етіологія, епідеміологія, патогенез. Клінічна картина типових і атипичних форм вітряної віспи. Ускладнення. Лікування, профілактика.
8. Оперізуєчий герпес. Діагностика. Лікування.
9. Герпетична інфекція (простий герпес). Етіологія, шляхи зараження. Клінічні форми, діагностика. Лікування.
10. Паротитна інфекція. Етіологія, епідеміологія. Класифікація. Клінічна картина різних форм епідемічного паротиту (паротит, субмаксиліт, сублінгвіт, панкреатит, орхіт, менінгіт та ін.). Лікування. Профілактика.
11. Грип. Клінічний перебіг. Особливості у дітей раннього віку. Ускладнення, їх патогенез. Лікування. Профілактика.
12. Парагрипозна і респіраторно-синцитіальна інфекції у дітей. Особливості клінічних проявів. Лікування, профілактика.
13. Аденовірусна інфекція. Шляхи передачі. Особливості перебігу у дітей раннього віку. Лікування. Профілактика.
14. Ангіни у дітей. Етіологічні особливості залежно від віку. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Тактика ведення хворих на ангіни вдома.
15. Менінгококова інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні форми. Клінічна картина менінгококового менінгіту. Особливості перебігу у дітей 1-го року життя.
16. Менінгококцемія, клінічна картина. Лабораторна діагностика. Основні принципи лікування. Профілактика. Невідкладні стани при менінгококовій інфекції (інфекційно-токсичний шок, набряк мозку), діагностика, лікування на догоспітальному етапі і в стаціонарі.
17. Інфекційний мононуклеоз. Етіологія. Клінічна картина. Лабораторні методи діагностики. Основні принципи лікування.
18. Поліомієліт. Етіологія. Клініка. Лікування. Профілактика.

19. Ентеровірусна інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Клінічні форми. Діагностика. Лікування. Профілактика.
20. Шигельози у дітей. Захворюваність в різних вікових групах. Клініка, діагностика. Лікування. Профілактика.
21. Сальмонельози у дітей. Етіологія, патогенез. Клінічні форми. Лікування. Профілактика.
22. Ешерихіози у дітей. Етіологія. Клінічні особливості у дітей різних вікових груп залежно від збудника. Лікування. Профілактика.
23. Гострі кишкові інфекції у новонароджених. Етіологічна структура. Клінічні особливості. Діагностика. Лікування.
24. Псевдотуберкульоз. Епідеміологічні особливості у дітей. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування, профілактика.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання (за редакцією проф. С.О. Крамарьова). — Дві мови. — Київ. — Медицина. - 2019. — 744 с.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навчально-методичний посібник / Чернишова Л.І., Лапій Ф.І., Волоха А.П. та ін. — 2-е видання. — Київ. — Медицина. - 2019. — 320 с.
3. Інфекційні хвороби у дітей: підручник, 3-є видання, перероблене та доповнене / С.О. Крамарьов, О.Б. Надрага, О.Р. Буц та ін. Київ, ВСВ «Медицина», 2023. — 439 с.
4. Інфекційні хвороби у дітей: підручник (ВНЗ IV р. а.) / Л.І. Чернишова, А.П. Волоха, А.В. Бондаренко та ін.; за ред. Л.І. Чернишової. — 3-є вид., випр. — Київ. — Медицина. - 2021. — 1072 с.
5. Педіатрія : у 3-х т. Т. 2 : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / Артеменко Є. О., Бабаджанян О. М., Белоусова О. Ю. та ін. ; за ред. Катілова О. В., Варзаря А. В., Валіуліса А., Дмитрієва Д. В. / Вінниця : Нова Книга, 2023. — 712 с.
6. Наказ МОЗ України від 23.04.2019 № 958 "Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні"
7. Наказ МОЗ України від 18.05.2018 № 947 "Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні"
8. Невідкладна інфектологія: навчальний посібник (ВНЗ III—IV р. а.) / Козько В.М., Бондаренко А.В., Соломенник Г.О. та ін.; за ред. Козька В.М.. — 2-е вид. — Київ. — Медицина. - 2018. — 120 с.
9. Протокол лікування менінгококцемії у дітей: наказ МОЗ України № 737 від 12 жовтня 2009 р. / Міністерство охорони здоров'я України. — К. : МОЗ України, 2009. — 17 с.
10. Feigin and Cherry's Textbook of Pediatric Infectious Diseases 8th Edition. SAUNDERS. - 2018. - 3152 p.

11. Infectious Diseases: textbook (IV a. 1.) / O.A. Holubovska, M.A. Andreichyn, A.V. Shkurba et al. - Kyiv. - Medicine. - 2018. - 676 p.
12. Nelson textbook 21th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS. 2019. – 4264 p.
13. Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases, 5th Edition. Edited by Carol J. Baker, MD, FAAP. - 2023. - 835 p.
14. WHO recommendations dedicated to vaccination process (Tab.1-4, department's website).

Допоміжна

1. Атлас інфекційних хвороб. Друге видання. Андрейчин М.А., Копча В.С., Крамарев С.О. та ін. / за ред. Андрейчина М.А. Тернопіль: ТДМУ, 2017. - 248 с.
2. Доценко, С. Я., Рекалов, Д. Г., & Токаренко, І. І. (2019). Клінічна імунологія., 163 с.
3. Дуда О.К. Герпетична та герпесвірусна інфекція. Навчальний посібник для лікарів.// Дуда О.К., Краснов М.І., Козько В.М. – Київ: НМАПО, 2015. – 96 с.
4. Клінічна та лабораторна імунологія: підручник: у 2 тт., Т 1. / За ред. В.Д. Бабаджана, Л.В. Кузнецової, П.Г. Кравчуна, А.І. Курченка; 2-е вид.; переробл. і доповн. Київ: МЕДПРИНТ, 2022. — 752 с.
5. Коцюбайло Л.П. Діагностична значимість клінічних симптомів у хворих на сальмонельоз / Коцюбайло Л.П., Дуда О.К., Бойко В.О., Вега А. Р., Богданова К. О. // Здоров'я суспільства, № 1-2, 2017 р., 123-124 стр.
6. Райлян, М. В., Коваленко, І. М., Гаврилюк, О. А., & сальмонельозу являється бактерія роду Salmonella, З. (2018). ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА САЛЬМОНЕЛЬОЗ В УКРАЇНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ. Редакційна колегія, 53.
7. Резніков, А. П., & Шевчук, Т. В. (2022). Антибіотикорезистентність мікроорганізмів у відділеннях інтенсивної терапії. Розглянуто та рекомендовано до видання Вченою радою Комунального закладу вищої освіти «Рівненська медична академія» Рівненської обласної ради, протокол № 3 від 09.11. 2022 р. За редакцією: Редактор: Сабадишин Ростислав Олексійович-професор, доктор медичних наук, 376.
8. Abbas A. K. Lichtman A. H. Pillai S. & Baker D. L. (2022). Cellular and molecular immunology (Tenth). Elsevier. 587p.
9. Altaweel YA, Abdelaziz S, Fathy HA, AbdelBadea S. Correlative study between C-reactive protein, clinical severity, and nerve conduction studies in Guillain-Barré syndrome. Egypt J Neurol Psychiatr Neurosurg. 2018;54(1):4.
10. Arakaki, L., Tollefson, D., Kharono, B., & Drain, P. K. (2021). Prevalence of rotavirus among older children and adults with diarrhea: A systematic review and meta-analysis. Vaccine, 39(33), 4577-4590.
11. Barkoff, A. M., & He, Q. (2019). Molecular epidemiology of Bordetella pertussis. Pertussis Infection and Vaccines, 19-33.
12. Bryant, Kristina A., Judith A. Guzman-Cottrill, and Pediatric Infectious Diseases Society PIDS (eds), Handbook of Pediatric Infection Prevention and Control (New York, 2019; online edn, Oxford Academic, 1 May 2019), <https://doi.org/10.1093/med/9780190697174.001.0001>, accessed 17 Jan. 2023.

13. Cacoub, P., & Saadoun, D. (2021). Extrahepatic manifestations of chronic HCV infection. *New England Journal of Medicine*, 384(11), 1038-1052.
14. Chen, R., Sang, L., Jiang, M., Yang, Z., Jia, N., Fu, W., ... & for COVID, M. T. E. G. (2020). Longitudinal hematologic and immunologic variations associated with the progression of COVID-19 patients in China. *Journal of Allergy and Clinical Immunology*, 146(1), 89-100.
15. Cheng, H., Chen, D., Peng, X., Wu, P., Jiang, L., & Hu, Y. (2020). Clinical characteristics of Epstein–Barr virus infection in the pediatric nervous system. *BMC Infectious Diseases*, 20(1), 1-9.
16. Chlebicz, A., & Śliżewska, K. (2018). Campylobacteriosis, salmonellosis, yersiniosis, and listeriosis as zoonotic foodborne diseases: a review. *International journal of environmental research and public health*, 15(5), 863.
17. Di Mattia, G., Nicolai, A., Frassanito, A., Petrarca, L., Nenna, R., & Midulla, F. (2019). Pertussis: New preventive strategies for an old disease. *Paediatric Respiratory Reviews*, 29, 68-73.
18. Dos Santos AMP, Ferrari RG, Conte-Junior CA. Virulence Factors in Salmonella Typhimurium: The Sagacity of a Bacterium. *Curr. Microbiol.* 2018 May 21;
19. Gozalbo-Rovira, R., Rubio-del-Campo, A., Santiso-Bellón, C., Vila-Vicent, S., Buesa, J., Delgado, S., ... & Rodríguez-Díaz, J. (2021). Interaction of intestinal bacteria with human rotavirus during infection in children. *International Journal of Molecular Sciences*, 22(3), 1010.
20. Griffin, D. E. (2020). Measles virus persistence and its consequences. *Current opinion in virology*, 41, 46-51.
21. Griffin, D. E. (2021). Measles immunity and immunosuppression. *Current Opinion in Virology*, 46, 9-14.
22. Hasan, M., Islam, S., Chakraborty, S., Mustafa, A. H., Azim, K. F., Joy, Z. F., ... & Hasan, M. N. (2020). Contriving a chimeric polyvalent vaccine to prevent infections caused by herpes simplex virus (type-1 and type-2): an exploratory immunoinformatic approach. *Journal of biomolecular Structure and Dynamics*, 38(10), 2898-2915.
23. Haralambieva, I. H., Kennedy, R. B., Ovsyannikova, I. G., Schaid, D. J., & Poland, G. A. (2019). Current perspectives in assessing humoral immunity after measles vaccination. *Expert review of vaccines*, 18(1), 75-87.
24. Hiyoshi H, Tiffany CR, Bronner DN, Bäumlér AJ. Typhoidal Salmonella serovars: ecological opportunity and the evolution of a new pathovar. *FEMS Microbiol. Rev.* 2018 Jul 01;42(4):527-541.
25. Jaan, A., & Rajnik, M. (2021). Torch complex. In StatPearls [Internet]. StatPearls Publishing. HHTP: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK560528/>
26. Larsson, D. J., & Flach, C. F. (2022). Antibiotic resistance in the environment. *Nature Reviews Microbiology*, 20(5), 257-269.
27. Le, P., & Rothberg, M. (2019). Herpes zoster infection. *Bmj*, 364.
28. Macedo-da-Silva, J., Marinho, C. R. F., Palmisano, G., & Rosa-Fernandes, L. (2020). Lights and shadows of TORCH infection proteomics. *Genes*, 11(8), 894.
29. Mathew Jr J, Sapra A. Herpes Simplex Type 2. In: StatPearls. StatPearls Publishing, Treasure Island (FL); 2022. PMID: 32119314.

30. Martinello, M., Hajarizadeh, B., Grebely, J., Dore, G. J., & Matthews, G. V. (2018). Management of acute HCV infection in the era of direct-acting antiviral therapy. *Nature reviews Gastroenterology & hepatology*, 15(7), 412-424.
31. Martin RJ, Fanaroff AA, Walsh MC. Neonatal-perinatal medicine. 11th ed. Philadelphia (PA): Elsevier/Saunders; 2020, p.1856
32. Moffet's Pediatric Infectious Diseases: A Problem-Oriented Approach 5th Edition, Kindle Edition. Wolters Kluwer Health; 5th edition (January 26, 2017), 692p.
33. Menta PLR, Andrade MER, Leocádio PCL, Fraga JR, Dias MTS, Cara DC, Cardoso VN, Borges LF, Capettini LSA, Aguilar EC, Alvarez-Leite JI. Wheat gluten intake increases the severity of experimental colitis and bacterial translocation by weakening of the proteins of the junctional complex. *Br. J. Nutr.* 2019 Feb;121(4):361-373.
34. Paules, C. I., Marston, H. D., & Fauci, A. S. (2019). Measles in 2019—going backward. *New England Journal of Medicine*, 380(23), 2185-2187.
35. Principles and Practice of Pediatric Infectious Diseases. 6th edition. Sara S. Long, Larry K. Pickering et spp. - SAUNDERS. - 2022. - 1720 p.
36. Rostgaard, K., Balfour Jr, H. H., Jarrett, R., Erikstrup, C., Pedersen, O., Ullum, H., ... & Hjalgrim, H. (2019). Primary Epstein-Barr virus infection with and without infectious mononucleosis. *PloS one*, 14(12), e0226436.
37. Solans, L., & Loch, C. (2019). The role of mucosal immunity in pertussis. *Frontiers in immunology*, 9, 3068.
38. Struyf, T., Deeks, J. J., Dinnes, J., Takwoingi, Y., Davenport, C., Leeflang, M. M., ... & Cochrane COVID-19 Diagnostic Test Accuracy Group. (2022). Signs and symptoms to determine if a patient presenting in primary care or hospital outpatient settings has COVID-19. *Cochrane database of systematic reviews*, (5).
39. Sun, X., Li, D., & Duan, Z. (2021). Structural Basis of Glycan Recognition of Rotavirus. *Frontiers in Molecular Biosciences*, 8.
40. Tay, M. Z., Poh, C. M., Rénia, L., MacAry, P. A., & Ng, L. F. (2020). The trinity of COVID-19: immunity, inflammation and intervention. *Nature Reviews Immunology*, 20(6), 363-374.
41. Textbook of Pediatric Infectious Diseases. Front Cover. A. Parthasarathy. Jaypee Brothers Medical Publishers, 2019 - Children - 696 pages.
42. Tufan, A., Güler, A. A., & Matucci-Cerinic, M. (2020). COVID-19, immune system response, hyperinflammation and repurposing antirheumatic drugs. *Turkish journal of medical sciences*, 50(9), 620-632.
43. Vaccinology and Methods in Vaccine Research. Rebecca Ashfield, Angus Nnamdi Oli, Charles Esimone, Linda Onyeka Anagu. Elsevier Science, 2022. ISBN: 0323911463, 9780323911467. 336p.
44. Vardhana, S. A., & Wolchok, J. D. (2020). The many faces of the anti-COVID immune response. *Journal of Experimental Medicine*, 217(6).
45. Yang, Y., & Gao, F. (2020). Clinical characteristics of primary and reactivated Epstein-Barr virus infection in children. *Journal of medical virology*, 92(12), 3709-3716.
46. Yue, M., Li, X., Liu, D., & Hu, X. (2020). Serotypes, antibiotic resistance, and virulence genes of Salmonella in children with diarrhea. *Journal of Clinical Laboratory Analysis*, 34(12), e23525.

47. Zitelli, B. J., McIntire, S. C., Nowalk, A. J., & Garrison, J. (Eds.). (2021). Zitelli and Davis' Atlas of Pediatric Physical Diagnosis, E-Book. Elsevier Health Sciences.

Інформаційні ресурси
Загальні (україномовні):

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова:

<http://vnmdu.edu.ua>

Бібліотека Вінницького національного медичного університет ім. М.І. Пирогова:

<http://library.vnmdu.edu.ua>

Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>

Українська академія педіатричних спеціальностей: <https://www.uaps.org.ua/>

Загальні (англомовні):

Medscape Pediatrics: <https://www.medscape.com/pediatrics>

Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>

British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>

Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>

Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>

Калькулятор індекси маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Сайти педіатричних асоціацій:

The European Academy of Paediatrics: <https://www.eapaediatrics.eu/>

The American Academy of Pediatrics: <https://www.aappublications.org/>

European Paediatric Association/Union of National European Paediatric Societies and Associations: <http://www.epa-unepsa.org/>

European Society for Paediatric Research (ESPR): <https://www.espr.eu/>

European Society for Paediatric Endocrinology: <https://www.eurospe.org/>

The European Society For Paediatric Infectious Diseases: <https://www.espid.org/>

American Heart Association: <https://www.heart.org/>

European Resuscitation Council: <https://www.erc.edu/>

European Academy of Allergy & Clinical Immunology: <https://www.eaaci.org/>

The European Respiratory Society: <https://www.ersnet.org/>

Society for Endocrinology: <https://www.endocrinology.org/>

International Society of Endocrinology: <https://www.isendo.org/>

The European Hematology Association: <https://ehaweb.org/>

American Society of Hematology <https://www.hematology.org/>

European Society for Blood and Marrow Transplantation: <https://www.ebmt.org/>

The American Society of Pediatric Hematology/Oncology: <http://aspho.org/>

European Renal Association - European Dialysis and Transplant Association:

<https://www.era-edta.org/en/>

International Society of Nephrology: <https://www.theisn.org/>

American Society of Nephrology: <https://www.asn-online.org/>

European Society of Cardiology: <https://www.escardio.org/>

American College of Cardiology:

<https://www.acc.org/#sort=%40commonsortdate%20descending>

The European Society for Paediatric Gastroenterology Hepatology and Nutrition (ESPGHAN): <https://www.espghan.org/>

International Society for Pediatric and Adolescent Diabetes (ISPAD):

<https://www.ispad.org/page/ElearningPortal>

Голова предметної експертної комісії, д.мед.н., професор, професор ЗВО кафедри педіатрії №1

Надія ТОКАРЧУК

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК
ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ОСІБ,
ЯКІ СКЛАДАЮТЬ ВСТУПНИЙ ІСПИТ ДО АСПІРАНТУРИ
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. М. І. ПИРОГОВА МОЗ УКРАЇНИ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 228 «ПЕДІАТРІЯ»**

1. Вступні випробування до аспірантури за спеціальністю 228 «Педіатрія» проводяться у формі вступного фахового іспиту (фахового випробування) шляхом складання письмового тестового іспиту.

2. Кожний екзаменаційний білет письмового тестового іспиту включає у свою структуру 50 тестів з конкурсного предмету, які дозволяють всебічно перевірити основоположні теоретичні знання та базові практичні навички вступника з провідних аспектів навчальної дисципліни. Кожне питання екзаменаційного білету має п'ять варіантів відповіді, з яких один варіант є вірним.

3. Тривалість іспиту складає – до 90 хвилин.

4. Оцінювання відповідей вступників здійснюється за 200-бальною шкалою від 0 до 200 балів.

5. Кожне тестове завдання екзаменаційного білету письмового тестового іспиту оцінюється наступним чином:

- 4 бали – отримано вірну відповідь на поставлене питання: обґрунтовано всі ключові моменти розв'язування проблеми, що поставлена, або зазначено всі необхідні для доведення положення;
- 0 балів – отримано невірну відповідь на поставлене питання, відповідь відсутня або вибрано більше, ніж одна відповідь.

Бал, яким оцінюється результат іспиту, є кількістю правильних відповідей на білет з 50 тестових питань, яка переведена у шкалу від 0 до 200 балів відповідно до даних наведених в таблиці 1.

6. Вважається, що вступник успішно склав іспит, якщо він набрав 100 і більше балів.

7. Кількість тестових балів за вступне випробування розраховується як сума тестових балів за виключенням тестових балів, знятих за виправлення в аркуші відповідей.

8. Політика щодо виправлень є наступною: за кожні 5 виправлень знімається 1 тестовий бал від загальної кількості тестових балів, яку вступник може отримати на вступному випробуванні

Таблиця 1

Таблиця переведення кількості наданих правильних відповідей у 200-бальну рейтингову шкалу та визначення суми балів, отриманих на тестуванні (рейтингова оцінка)

Таблиця переведення тестових балів, отриманих вступником на тестуванні у рейтингову оцінку

Кількість правильних відповідей	Сума балів, отриманих на тестуванні (рейтингова оцінка)	Іспит	Кількість правильних відповідей	Сума балів, отриманих на тестуванні (рейтингова оцінка)	Іспит
0	0	не складено	25	100	складено
1	4	не складено	26	104	складено
2	8	не складено	27	108	складено
3	12	не складено	28	112	складено
4	16	не складено	29	116	складено
5	20	не складено	30	120	складено
6	24	не складено	31	124	складено
7	28	не складено	32	128	складено
8	32	не складено	33	132	складено
9	36	не складено	34	136	складено
10	40	не складено	35	140	складено
11	44	не складено	36	144	складено
12	48	не складено	37	148	складено
13	52	не складено	38	152	складено
14	56	не складено	39	156	складено
15	60	не складено	40	160	складено
16	64	не складено	41	164	складено
17	68	не складено	42	168	складено
18	72	не складено	43	172	складено
19	76	не складено	44	176	складено
20	80	не складено	45	180	складено
21	84	не складено	46	184	складено
22	88	не складено	47	188	складено
23	92	не складено	48	192	складено
24	96	не складено	49	196	складено
			50	200	складено